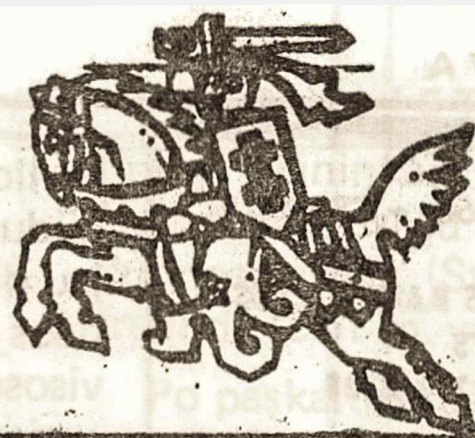


# MŪSŲ LIETUVA



AV 31 J U 80 M

NR. 23 (2108) - SEMANÁRIO 1989 - BIRŽELIS - JUNHO 8 D. - NCz\$.0,30 - R. Juventus, 28 - Pq. da Moóca - 03124 SÃO PAULO, Tel. 273-0338

## LIETUVA SIEKIA "NEPRIKLAUSOMYBĖS"

Vytauto Skuodžio kalba Paryžiaus konferencijoje "Sovietų bloko demokratinė alternatyva" (gegužės 9-10 d.)

Š. m. rugpiūčio 23 dieną sueina 50 metų nuo tos dienos, kada pagrindiniai II-ojo Pasaulinio karo kaltininkai Stalinas ir Hitleris, slaptąją Molotovo ir Ribentropo pasirašytą sutartimi pasidalino laisvas ir nepriklausomas Rytų Europos valstybes į savo politinių interesų sferas. To pasekmėje netrukus Vokietija ir Sovietų Sąjunga užgrobė Lenkiją. Ši dviguba agresija greitai išaugo į II-ąjį pasaulinį karą. Likvidavus Lenkijos valstybę, sovietai privertė Pabaltijo kraštus sutikti, kad juose būtų įsteigtos Raudonosios armijos bazės. Taip pat pareiškė teritorines pretenzijas Suomijai, ir prieš ją pradėjo karą. Visa tai įvyko baigiantis 1939

metams. O sekantisiais – 1940-aisiais metais Sovietų Sąjunga vienu metu paskelbė ultimatumus suverenių Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių vyriausybėms ir birželio 15-17 dienomis tuos kraštus okupavo, į juos įvesdama šimtus tūkstančių savosios kariuomenės ir savąją valdžią, kuri tebefunkcionuoja iki šiol. Dar po 10 dienų, tą patį birželio mėnesį nuo Rumunijos buvo atplėšta Besarabija ir užgrobta Šiaurinė Bukovina.

Taip Sovietų Sąjunga, aukščiau minėtos slaptos sutarties su Vokietija pagrindu ir pasinaudodama isiliepsnojusiu II-ojo Pasaulinio karo gaisru, praplėtė savo valstybės sienas į Vakarus. Įdomu pažymėti, jog Sovietų Sąjunga, okupuodama Lietuvą, užgrobė ir tą Lietuvos nedidelę dalį, kuri pagal II-ąją rugsėjo 28 dienos slaptą sutartį turėjo atitekti Vokietijai. Pagal 1941 metų sausio 10 dienos slaptą susitarimą, už tą Lietuvos dalį Sovietų Sąjunga Vokietijai išmokėjo 7 milijonus ir 500 tūkstančius aukso dolerių.

II-ajam pasauliniam karui pasibaigus, pasinaudodama didžiųjų Vakarų valstybių vadovų padarytomis klaidomis, Sovietų Sąjunga Rytų ir Centrinėje Europoje sukūrė Maskvai pavaldžias, vadinausias socialistines arba liaudies respublikas ir sukėlė didelę grėsmę likusiai Vakarų Europos daliai, o tuo pačiu ir III-ojo Pasaulinio karo pavoju.

Visą šią politinių dramatiškų įvykių istoriją čia tenka prisiminti todėl, kad pabrėžti, jog Lietuva, kurios vardu aš čia kalbu, iki dabar tebėra Sovietų Są-



Dalis lietuvių dalyvavusių Birželio trėmimų minėjime prie palaiminto Anchietos paminklo - Patio de Colegio. Viduryje mus neseniai apleidęs a. a. JONAS TATARŪNAS

Moutr. P. Rukšio

jungos aneksuotas kraštas ir todėl negali būti laikomas TSRS valstybės dalimi. Kategoriskai pabrėžiu, kad sovietų jau beveik 50 metų be atvangos kartojamas tvirtinimas, jog Lietuva laisvanoriškai įsijungė į Sovietų Sąjungą yra išūlus melas. Nors daugelis pasaulio valstybių vadovų tai žino, tačiau, deja, iki šiol Lietuvos kaip aneksuoto krašto politinis statusas dar nė karto nebuvo svarstomas nei Jungtinių Tautų Organizacijoje, nei valstybių viršūnių pasitarimuose, nei kuriose nors kitose tarptautinėse politinėse konferencijose, tarytum Lietuva, kaip nepriklausoma valstybė, niekada nebūtų buvusi Tautų Sąjungos narė.

O II-ajam Pasauliniam karui einant prie pabaigos, lietuvių tauta, pirmosios sovietinės okupacijos metu patyrusi siaubingą terorą, netikėjo, kad Vakariai, laimėję karą, Lietuvą paliks likimo valiai. Tokiam mūsų įsitikinimui pagrindą davė Atlanto Charta, prie kurios buvo prisijungusi ir Sovietų Sąjunga. Deja, viltys nepasitvirtino.

Sovietams antrą kartą užėmus Lietuvą 1944-1945 metais, joje prasidėjo dar didesnis teror ir represijos. Pastarosios tęsėsi beveik iki šių dienų.

Tikint, kad Vakariai padės Lietuvai atgauti nepriklausomybę, nuo pirmųjų antrosios okupacijos dienų prasidėjo atkakli Lietuvos partizanų ginkluota kova, kuri tęsėsi beveik 10 metų. Tai buvo tokia pat kova, kurią taip pat beveik 10 metų vedė ir tebeveda partizanai Af-

ganistane, tačiau su tuo tik skirtumu, kad jų didvyriška kova yra viso pasaulio dėmesio centre ir ji yra visapusiškai remiama. Lietuvos partizanų tada niekas nerėmė. Jų kova, pareikalavusi daugiau negu 30 tūkstančių Lietuvos patriotų aukų, buvo pralaimėta, tačiau kovotojai už Lietuvos laisvę nugalėti nebuvo. Toji kova ir toliau buvo tęsiama pogrindžio sąlygomis iki dabar.

Vienas iš daugelio to pogrindžio reiškinijų buvo ir dabar yra LKB Kronika. Patekdama į Vakarus ir leidžiama anglų, vokiečių, įspanų ir kitomis kalbomis, ji, tur būt, pirmoji Pasauliui atvėrė akis parodydama kaip Sovietų Sąjungoje yra tyčiojama iš žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių ir kas iš tiesų yra ta vadinoji sovietinė "demokratija". Lietuvos pogrindžio leidiniai taip pat pasauliui parodė su kokiu atkaklumu lietuvių tauta tebekovoja už savo teises, siekdama būti vėl laisva ir vėl atkurti laisvą ir nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Toji kova nuo pirmosios sovietinės okupacijos dienos iki pastarųjų metų buvo lydima areštų, teismų, įkalinimų kalėjimuose, lageriuose ir specialiose psichiatrinėse ligoninėse, trėmimų, žudymų, diskriminacijos ir įvairių kitų persekiojimo būdų. Visa tai vienaip ar kitaip palietė didesnę pusę Lietuvos gyventojų.

Dabar, pasinaudodama sunkia Sovietų Sąjungos ūkine ir ekonomine padėtimi, visa pavergtoji lietuvių tauta ener-

## SEMANARIO

MŪSŪ  
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje NCz\$. 8,00  
 Prenumerata paprastu paštu / užsieni: 35 Dol.  
 Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIJUS NCz\$. 20,00

Užsuojaus, Sveikdinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą NCz\$. 0,60,  
 Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožūrą.

Pavarde pasirašyti straipsniai, nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Cėklus Perlaidas' v administracinius laiskus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juventus, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Rediço Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atsiro numerio kaina NCz\$. 0,30

| P. Amerika oro paštu: 45 Dol.

| tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS NCz\$. 15,00

mokami už skilties (Coluna) centimetrą NCz\$. 0,60,

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

gingai pakilo į atvirą ir ryžtingą kovą prieš Maskvos šeimininkavimą Lietuvoje ir visišką nesiskaitymą su pavergtos lietuvų tautos interesais.

1988 metų vasarą Lietuvoje prasidėjęs judėjimas per keletą mėnesių apėmė visą kraštą. To judėjimo priešakyje stovi organizacija, pavadiniusi Persitvarkymo Sąjūdžiu.

Sąjūdžio artimiausias tikslas yra, skaitantis su realiomis sąlygomis ir galimybėmis iškovoti Lietuvai visišką savarankiškumą ir nepriklausomumą nuo Maskvos beveik visose srityse.

Tai kas dabar Lietuvoje vyksta yra tikra, tačiau taiki revoliucija. Jau pasiekta daug svarbių laimėjimų kurie sustiprino lietuvų tautinį sąmoningumą, tautinę savigarbą, pasitikėjimą savo jėgomis toliau siekiant pilietinės, tautinės, religinės, ekonominės, kultūrinės, kūrybinės, švietimo ir kitų laisvių, kurių viršūnėje – politinė laisvė ir nepriklausomos Lietuvos atkūrimas.

Sąjūdžio veikla ir jo pasiekti laimėjimai sukėlė visuotinį lietuvų tautinį atgimimą. O tai dar labiau sustiprino tautos ryžtą kovoti už visišką savarankiškumą ir laisvę.

Tiktai dabar Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje vykstantys judėjimai atkreipė viso pasaulio dėmesį. Tie judėjimai daro tam tikrą netiesioginį poveikį ir kitoms Sovietų Sąjungoje esančioms tautoms, jų tarpe ir baltarusiams, kurių atstovų, deja, šioje konferencijoje nėra. Kai kas mėgina įžiūrėti tokią įtaką net Tibetui.

Deja, pasaulis dabar tiktai stebi Pabaltį, spėlioja prie ko visi tie įvykiai prives, ir toliau palieka savieigai.

Būtų klaidinga manyti, jog Lietuva, siekdama visiško savarankiškumo, norėtų amžinai pasilikti Sovietų Sąjungos sudėtyje, kaip tai kas kam atrodo, spren-

džiant iš kai kurių Sąjūdžio dokumentų. Tai žino ir Maskva. Todėl praėjusių metų pabaigoje skubėjo įvesti tam tikrus pakeitimus dabar veikiančioje TSRS Konstitucijoje, iš jos pašalinti straipsnį, leidžiantį sąjunginėms respublikoms iš TSRS išstoti. Protestuojant prieš šį sumanymą Lietuvoje per vieną savaitę buvo surinkta beveik du milijonai parašų. Tiek pat parašų buvo surinkta Latvijoje ir Estijoje. O tai jau savotiškas tų kraštų referendumas, ginant išstojimo iš TSRS teisę.

Lietuvoje dabar veikia daug atvirų, tačiau valdžios akimis žiūrint, neoficialių organizacijų. Iš jų šiuo metu po Sąjūdžio populiariausia yra Lietuvos Laisvės Lyga, įkurta prieš 11 metų. Jos vadovaujantis organas yra Tautinė Taryba. LLL atvirai ir tiesiai reikalauja Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, o tuo pačiu ir atsiskyrimo nuo TSRS jau dabar. Šia idėja dabar gyvena absoliuti dauguma Lietuvos gyventojų gerai suprasdami, kad labai svarbūs politiniai reikalai yra išsprendžiami ne iš karto.

Lietuvių tauta reikalauja, kad – Stalino ir Hitlerio susitarimo apiforminto slapto Molotovo-Ribentropo paktu, penkiasdešimtmečio proga visos pasaulio valstybės, kurios vertina ir gerbia savo pačių laisvę, paskatintų Sovietų Sąjungą oficialiai pripažinti tą sutartį politiniu nusikaltimu ir kaip tokią – paskelbtų negaliojančią. Tą patį turi padaryti ir abiejų Vokietijos dalių vyriausybės. Tokio reikalavimo pagrindas yra tai, kad Sovietų Sąjunga 1940 metais, okupuodama Lietuvą, Latviją ir Estiją, sulaužė Lenino vadovaujamos Sovietų Rusijos vyriausybės 1920 metais pasirašytas taikos sutartis su Pabaltijo respublikomis ir Sovietų Sąjungos 1926 metų rugsėjo 28 dienos nepuolimo sutartį su Lietuva.

Lietuvių tauta prašo, kad laisvojo pa-

saulio kraštai ir jų vyriausybės atrastų būdus paveikti Sovietų Sąjungą, kad ji jau dabar nustoų kištis į Lietuvos vidaus reikalus ir leistų Lietuvai tvarkytis visose srityse taip, kaip jai pačiai atrodo geriau. Tam pagrindą duoda Atlanto Charta, žmogaus teisių nuostatai ir Jungtinių Tautų paskelbti visuotiniai dėsni.

Lietuvių tauta reikalauja, kad jai būtų pripažinta teisė būti savarankiška visose srityse iki visiško atsiskyrimo nuo TSRS ir prašo visus laisvojo pasaulio kraštus šį reikalavimą visais būdais remti.

Lietuvių tauta primena pasauliui jog svarstant Lietuvos atsiskyrimo nuo TSRS klausimą, koks nors referendumas Lietuvai nereikalingas, nes ji prie TSRS buvo prijungta panaudojant karinę jėgą. Lietuvos vadinamojo "laisvanoriško prisijungimo" farsas iš anksto buvo surežisuotas Maskvoje.

Lietuva primena pasauliui, jog Sovietų Sąjungoje demokratijos dar nėra. Ir jos nebus tol, kol krašto valdymą monopolizuos jau 70 metų šią kolonijinę imperiją valdančioji Komunistų partija.

Lietuvių tauta laiko, jog moralinę atsakomybę dėl Lietuvoje atnaujintų persekiojimų, sustiprintų įvairių suvaržymų ir represijų, ko galima tikėtis, turės priimti ir Vakarų kraštai, kurie dabar parodė norą savo finansais ir technologija prisidėti prie Sovietų Sąjungos ūkio ir ekonomikos, o tuo pačiu ir prie jos ekspansinės galios sustiprinimo.

Lietuvių tauta, kovojanti už žmogaus teisių įgyvendinimą Lietuvoje ir savo laisvę, laukia politinės ir moralinės paramos iš visų, kuriems yra brangus tikėjimas, laisvė ir taika.

## SAJUNGA - ALIANČA

Praneša kad bus susitikimas, kas antrą kiekvieno mėnesio sekmadienį su sąjungiečiais ir jų svečiais.

Prasidės nuo 1989 metų birželio 11 dienos. Pradžia 3 val. p.p.

Sąjunga kviečia visus narius ir jų draugus.

Valdyba

KULTŪRA  
YRA PATS REIKŠMINGIAUSIAS  
TAUTOS SUBRENDIMO ŽENKLAS

J. Eretas

## CIRURGIOES DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

## FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

## PASKAITA APIE LIETUVA

Vokiečių Kriščionių-demokratų partijos sk. valdybos pakviestas, turėjau progą supažindinti partijos narius su šiandienine padėtim Lietuvoje bei kitose dviejose Baltijos respublikose. Savo paskaitą pradėjau nuo mūsų tėvynės praeities, turtingos lietuvių kalbos, didingos istorijos, caro vergijos, nepriklausomybės laik tarpio ir vėl dviejų okupacijų. Kiek ilgiau sustojęs ties šiandieninėmis Gorbačiovo reformom (to prašė kvietėjai), kadangi tam akstiną jiems davė platūs pranešimai spaudoje, televizijoje ir radio žiniose. Tad neaplenkus ne tik demonstracijų, religinio bei sportinio gyvenimo (atkurtas Tautinis olimpinis komitetas), bet taip pat ekonominio – lietuvių darbštumas, siuntiniai iš JAV, Kanados, Australijos, Vokietijos. Priminiu, kad atidaryta Vilniaus arkikatedra, atgautos šv. Kazimiero ir Kiaipėdos šventovės. Tačiau visiškos religinės laisvės kaip Vakarų pasaulyje, Lietuvoje dar nėra, kadangi kunigai laikomi kulto tarnautojais, nėra tikybos pamokų mokyklose ir toliau nuodijant vaikus ateizmo ideologija.

Sportinėje pusėje – lietuviai paskutinėje Calgary Olimpiadoje laimėjo Maskvai aukso ir bronzos medalius (V. Venčienė), o Seulo net 13 aukso, 2 sidabro ir 2 bronzos, tačiau nežiūrint nerusiškai skambančių pavardžių, jie Vakarų Vokietijos "media" buvo vadinami "Russen". Net ir tituluoti dienraščių redaktoriai, neatiskiria pilietybės nuo tautybės.

Savo paskaitą užbaigiau Trierio (seniausias Vokietijos miestas – K.B.) dienraščio ištrauka primindamas, kad nežiūrint III-čio Reicho žiaurios okupacijos, lietuviai po karo neatstūmė vokiečių, nekeršijo jiems už dideles duokles, bet ištiesė jiems ranką. Štai to dienraščio ištrauka: "Darbas ir duona vargingoje Lietuvoje... ..nuo vieno Karaliaučiaus priemiesčio keliavo ji traukiniu iki Virbalio ir nuo čia pėsčia iki pat Marijampolės. Ją priėmė ūkininkas. Ji dirbo keturis metus, pasveikdama, sustiprėdama Tūkstančius vokiečių lietuviai išgelbėjo nuo bado mirties, nežiūrint rusiškos priespaudos, Sibiro grėsmės. Rusiškoje okupacijoje jie paversti elgetom, netur-

tingais ūkininkais, tačiau kaip tikri kriščionys dalinosi su vokiečiais paskutiniu duonos kąšniu. (Stick). Trierische Volkfreund, 1951 m. vasario 15 d.

Po paskaitos sušaukiau daug klausimų. Tačiau gal jautriausias momentas buvo, kada priėję du vokiečiai dėkojo nelaimingose belaisvių dienose už lietuvių ir latvių paramą maistu, apavu. Vienas jų dirbo prie tiltų taisymo darbų Rygoje, su ašaromis akyse spausdamas man ranką, prisimindamas belaisvės dienas Latvijoje ir paramą jiems. Antras buvo Lietuvoje, tarp Kauno ir Vilniaus. Lietuviai belaisviams duodavo duoną, bulves, net šiltesnius apatinius baltinius. Ir vienas ir antras prisiminė daug lietuviškų ir latviškų žodžių.

Vietos dienraštis balandžio 18 įdėjo platų straipsnį, tačiau kaip visuomet pas svetimtaučius su keliom stambiom klaidom, pav. kad lotyniškas raidynas įvestas tik 1905 m. Korespondentas greičiausiai blogai išgirdo mano sakinį apie sukilimus 1863-65 m. uždraudžiant lotynišką raidyną ir vėl jį atgaunant po sunkios kovos 1905 m.

Keletą kartų korespondentas pabaltiečius vadina ne tautom, bet "Stämme" – gimine.

Tame pačiame dienraščio psl. rašoma apie Mannheimo priemiesčio Sandhofen choro 100 m. gyvavimo sukaktį. Choras buvo pasikvietęs Rygos Politechnikos moterų chorą ir taip atlikęs koncertus Rygoje ir Leningrade.

K. Baronas  
"Europos Lietuvis"

## DISIDENTAI SMERKIA VAKARUS

Dabar yra madoje girti Gorbačiovą ir linkėti jam pasisekimo. Kitaip mano būvę sovietų kaliniai ir disidentai. Jie sako, kad sovietų reformos buvo neišvengiamos, bet jų vykdymas nereiškia, kad kraštas būtų vedamas į bedugnę. Vakarai turėtų labiau remti sovietijoje esančius opozicinius judėjimus ir atskiras respublikas siekiančias pakeisti sistemą. Tai buvo pareikšta disidentų konferencijoje Paryžiuje, kur tarp kitų, dalyvavo Vladimir Bukovsky, poetė Ratushinska ja ir dr. Vytautas Skuodis, kuris tvirtina kad kompromisas kartais yra galimas ir

reikalingas, kaip pvz., kad daro Sąjūdis Lietuvoje, kuris siekia atsisakymo nuo Sovietų Sąjungos be ypatingo triukšmo.

Tuo pat metu Londone pasibaigė kita konferencija – Informacijos Forumas – kuriame dalyvavo 35 rytų ir vakarų valstybių atstovai. Tai buvo Helsinkio susitarimų tąsa su šiuo skirtumu: valstybių atstovai kalbėjo savo, o ne atstovaujama valstybių delegacijų vardu. To pasėkoje Rumunija ir Čekoslovakija buvo iškritikuotos ne vien vakariečių, bet jas pasmerkė taip pat vengrai ir ien kai už laisvės suvaržymus.

## BALTAI REIKALAUJA...?

Praėjusį savaitgalį Taline vyko Estijos, Latvijos ir Lietuvos liaudies sąjūdžių konferencija, kurioje dalyvavo 400 delegatų, jų tarpe 61 išrinktas deputatas į Sovietų parlamentą. Tai buvo labai svarbus susirinkimas. Jame dalyvavo ir PLB pirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas. Konferencijoje buvo reikalaujama visiškos ekonominės autonomijos, kad Maskva "netrukdytų valstybių suvereniteto atstatymui". Suprantama, kad tokie reikalavimai reiškia nepriklausomybės atstatymą. Konferencija taip pat reikalavo, kad sovietų vyriausybė pasmerktų Molotovo-Ribbentropo paktą ir paskelbtų, kad savanoriškas tų valstybių įsijungimas į Sovietų Sąjungą yra melas ir reikalavo surasti žmonių žudikus ir trėmėjus į Sibirą ir juos teisti, Nūrenbergo pavyzdžiu, teisme. Išrinktieji deputatai turėjo atskirą pasitarimą, kuriame nutarė ieškoti parlamente priitariančiųjų, kad būtų galima siekti kiekvienos respublikos teisės laisvai apsispręsti.

## NEBEVIENYS PROLETARŲ

LTSR Rašytojų sąjungos savaitraštis "Literatūra ir Menas", kaip ir visi kiti sovietijoje leidžiami laikraščiai, virs antraštes spausdino šūkį "Visų šalių proletarai, vienykitės". Bet balandžio 14 d. Rašytojų sąjungos posėdyje buvo nutarta "atsisakyti antraštėje šūkio, kaip pasenusio ir neatitinkančio savaitraščio specifikos". Tad nuo tos pat dienos proletarinis šūkis dingo,

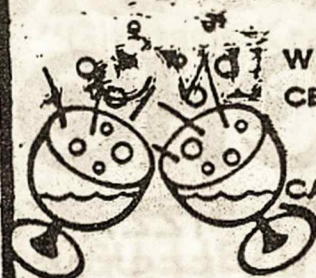
Rusų kalba leidžiamo žurnalo "Litva Literaturnaja" pavadinimą nutarta pakeisti "skambesniu" – VILNIUS.

**SOC. NACIONAL  
DE AUTOMOVEIS  
E PEÇAS Ltda**

RUA JOÃO PESSOA, 261  
SANTOS TEL. 35-3721

**COMERCIAL SUEIKAS LTDA.**

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS



WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES  
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL  
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E  
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

## BIRŽELIS LIETUVOJE

Birželio mėnuo. Saulė jau pasirodo — šilima leidžiasi į žemę, tik tai mažas greitas vėjas narsto po lapus. Visas sodas žydi — nulinkusios obels šakos žiedai dar gana drėgni, tarsi jie visą naktį būtų gėrę ir negalėję atsigerti.

Laukai šienai ir dobilais kvėpia. Rūgščiukai išplaukę banguoja žalsvomis vilnimis... Ramu, ramu laukuose... Tylu ir gaivu... Ir šilta...

Iš serbentų krūmo išbėga šuo, o iš būdos raivydamos išlenda kitas — ir abu glaustosi prie šeimininko. Žaisdami jie ritasi pirma jo, jie žino rytmetinį kelią: per sodą, per laukymę pro storąjį jovarą ir žalią kelmą prie jo.

Atsisėda ant kelmo, minkšto, kaip gera kėdė, ir mėgina galvoti apie jį, apie kelmą: tu esi senesnis už mano laimę ir vargus — aš buvau mažas, o tu toks pat ir šiandien.

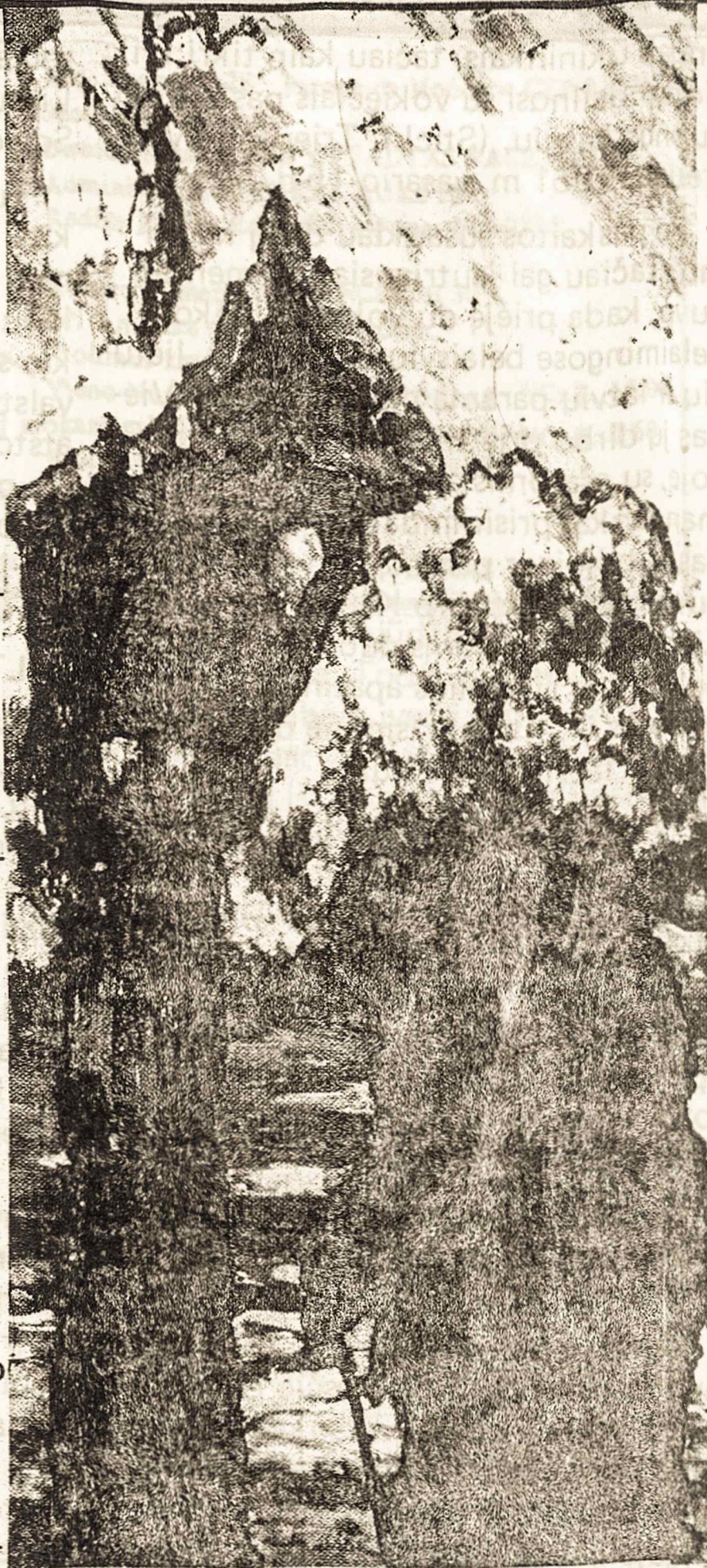
Ne, negalvoja, bet atsimena: kaip gražiai sužėlė laukyme pievelė, ir sūnys ten tupi viduryje, kaip du rausvi baravykai. Kaip tykojo pamatyti dieną ir šviesiomis naktimis žuikių puotą — tačiau niekuomet tas nepavyko. Tik tai kartą mėnesienoje regėjo čia stirnelę — ji šokinėjo kaip rudai gelsvas lapas vėjuje, ji buvo daili kaip mergaitė.

Šalin, šėtone gundytojau. — šaukė savo sieloje. — Kam lėdi į atsiminimus, ką tik regėjau, kaip vienintelis sūnus, buvau kartą apleidęs savo namus.

Su kitais buvo išėjęs, su tokiais pat vienturčiais, su paskutiniaisiais sūnėmis. Ir grįžo subrendęs kai laisvė buvo išgelbėta — dar labiau įsimylėjęs tėviškę. Netrukus ją paveldėjo ir į namus atsivedė mokyklos draugė Onutė.

Kaip žiulbantis miško lizdas atrodė jų namai, kai atsirado dvyniai, paskui atėjo dukrelė. Šitoje pievoje jie yra bėginėję, kaip žuikiukai, vėliau sėdėjo čia su knygomis. Jie mokėsi, ir žiemą namai buvo tušti, tarsi išskridus paukščiams. Jie niekad nekalbėjo apie tai, bet laukė savo vaikų ir laukė augančių juose žmonių.

Ir vėl birželis, trėmimo metai. Dieną ir naktį plėšia žmonės iš namų. Trys partizanai išeina saugoti savo žemės turto, ginti žmones ir varyti lauk priešus



— visi trys vyrai. Ir grįžo tik du: senas tėvas, sužeistas šešiolikos metų sūnus — kitas krito nuo priešų kulky.

Šviesi ir minkšta žolė dabar kloja visus kapus jos auga ant tokių jaunų kūnų. Akmuo spaudžia į žemės gilumą, o akmens kryžius šypsos be priekaištų ir be rūpesčio, toki dailūs ir geri veidai. Yra keista iš kapų jie išeina giedresni, negu įėjo čia.

Štai sušvilpė alksnyne paukštis, su-prunkštė atsigėręs arklis, kažkur toli sumykė avis. Kaip malonu, kad gyvenimas kartoja kas diena. Buvo taip tylu, šilta ir jauku, nors imk ir sėdėki čia visą dieną.

Dar nežinautos pievos mirga įvairiaspalvėmis gėlėmis, dirvų pasėliai jau apkloti želmenimis, o medelių žalumai, ro-

dos, niekas negali prilygti baltaspalvėm jievom užkaratėjus. Augštai skraidydami čyrena vyturėliai, o kai kur dar ir lakštingala susuoka. Žavingas tada išrodė pasaulis ir iš žmonių krūtinių besiveržianti padangė malda, viso sudarė vieną gaivalingą visumą.

Gražus tas birželio sekmadienis. Danguje supasi tik keletą pusių debesų. Mažas vėjelis vos plazdena topolių lapus. Visur čia tų topolių pilna.

Ir įkyrus medis tas topolis. Vos tik pražydėjo ir žirgučiai spėjo išdžiūti, tuoj visoje apylinkėje pasklinda pūkai. Pūkai su mažytėmis prie jų prilipusiomis sėklytėmis. Jie voliojasi visur, kimba į plaukus. Limpą ant blakstienų, lenda į kambarius. Lango kampe jų prilėkusi visa sauja. Paputi ir pūkai pasipila ore lyg uodų spiečius. Lengvo vėjelio nešami, pūkai išlėto plaukia sau.

Matyti ilgai buvo ant kelmo sėdėta. Paško... saulė jau kiek pakrypusi į vakarus ir taip smarkiai kaitina, kad viskas net miega. Prisiminė, kad šiandien sekmadienis ir lengvaiėjo per kiškių pievą į namus.

Vyturys

## MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ

Brazilijos Vyskupų Konferencijos (CNBB) Liturginiam Kalendoriui, 222-am puslapy, birželio 12 dieną yra pažymėta: "Rytoj — Diena Maldos už Lietuvą ir kitus kraštus, kur varžoma tikėjimo laisvė (Amanhã, Dia de Oraçao pela Lituânia e pelos países que sofrem restriçao no exercicio da liberdade da fé)".

Toji MALDOS DIENA už Lietuvą yra organizuojama ir São Paulo arkivyskupijoje. Čia bus švenčiama birželio (junho) 11 dieną. São Paulo kardinolas, Dom Paulo, laikys Mišias katedroj, 18 valandą. Tuo metu, paprastai, katedra yra pilna žmonių. Kviečiami įvairių persekiojamų tautų atstovai (latviai, estai, ukrainiečiai, armėnai, gudai, georgiečiai ir kt.) Ypač mes, lietuviai, turim prisistatyti su visu savo tautiniu ir religiniu pranašumu.

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI MŪSŲ, LIETUVOS PRENUMERATA, tai ištrsyti čekį Francisco Gavėnas arba Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu paštu.

POSTO  
VILA CAICARA  
LTD.A.

AV. PRES. KENNEDY, 19.000  
VILA CAICARA—PRAIA GRANDE  
TEL: (0132) 70-6048

CHOPPERIA  
ALEXCHOPP LTD.A.

CHOPP — PIZZA — QUEIJOS — FRIOS  
RESERVAS PARA FESTAS — MUSICA AO VIVO  
Rua SOLON 1062 — Bom Retiro — Tel. 223-2333

## ŠIURPŪS BIRŽELIO ĮVYKIAI

Raudonoji armija galvotrūkščiais traukėsi į rytus. Drauge su ja bėgo ir Lietuvos išdavikai. Buvo jiems maža išvežamų į Sibirą aukų, tad dar, kur spėjo, įvykdė nepaprastus žiaurumus.

Baisioje birželio 24-25 naktį buvo paskutiniai gyvybės atodūšiai Rainių apylinkėje, kuriame žiauriausiai nukankinti, nieko nekalti Lietuvos sūnūs.

Tą naktį kaimo žmonės girdėjo iš miško skliudantį galingą sunkvežimį ir tankų kaukimą. Mažai kas miegojo.

Paskutiniai komunistinės valdžios atstovai antrą kartą 25-osios dienos rytą pasitraukė iš Telšių ir sustojo Tryškių miške. Matėsi vaikščiojant pareigūną nuo kelnų iki batų kraujais aptaškyta.

Birželio 26 d. Telšių apylinkėse šūviai jau buvo nutilę ir vokiečiai užėmę Telšius traukė į rytus persekiodami rusus.

Kaimiečiai kraustė raudonarmiečių paliktos priekabos kažkokius daiktus. Mėtėsi visokiausių popierių, mašinų dalys ir ratai. Netoliese pastebėjo kastą žemę, kuri buvo užmaskuota samanomis. Pradėjo kasti — minkšta... Kojos, rankos, galvos... Buvo atkasti 73 lavonai.

Sekmadienį, birželio 29 d. miškelyje minia žmonių. Ak Dieve, čia tas, o čia tas, šaukia, klykia, verkia net alpsta žmonės. Keturi gydytojai iš Telšių atlieka skrodimą ir užpildo protokolus. Gydytoją pakviečia pagalbon pažįstamą, tas aprašo keturis lavonus ir nualpsta... Po birželio lietu ir rūkų tas sekmadienis buvo saulėtas.

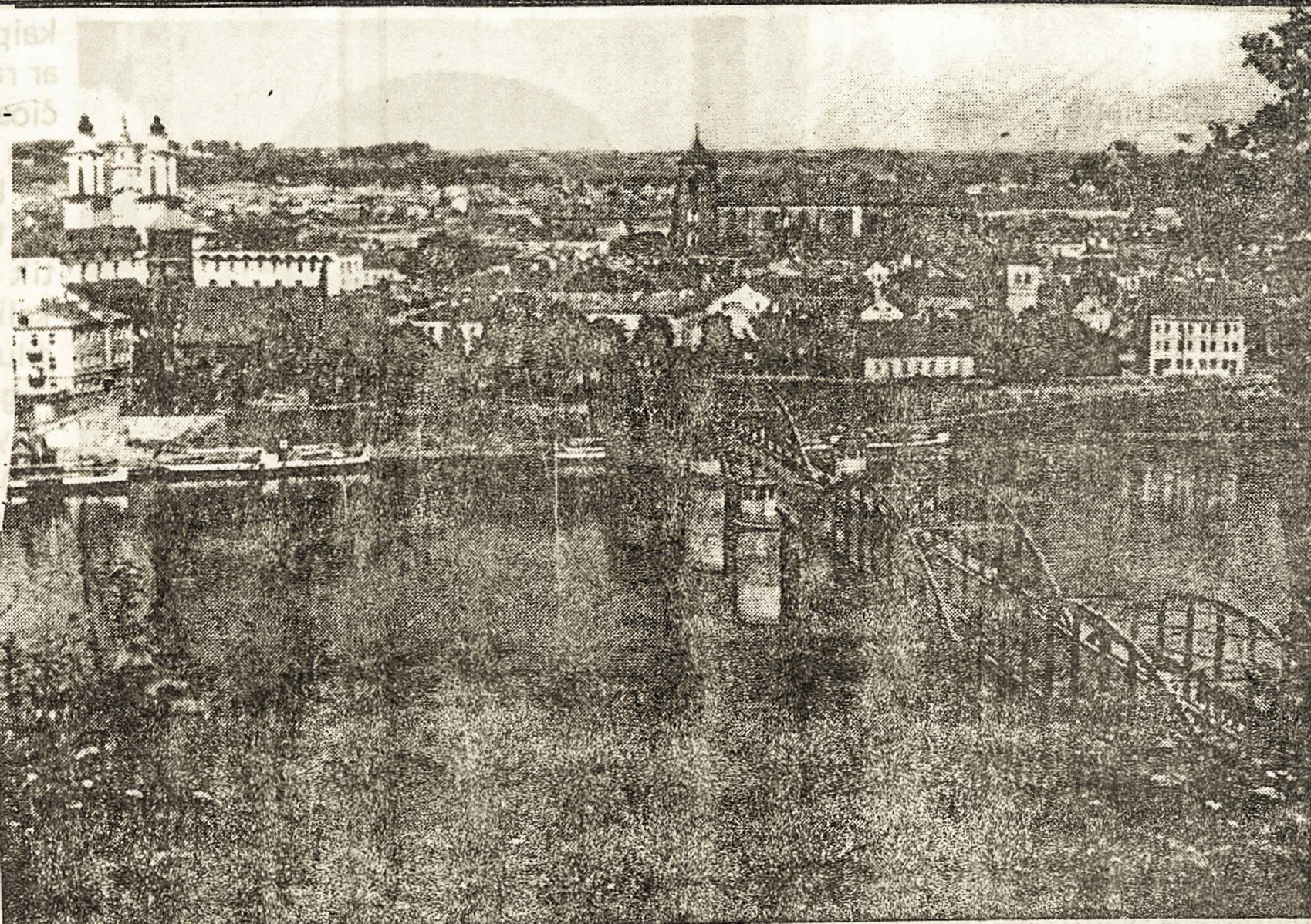
Pirmadienį ūkininkai kalė karstus. Antradienį septyniasdešimties vežimų vora iš Rainių traukė į Telšių kapines.

Yra dešimtys liudininkų, mačiusių iš duobės atkasamus lavonus ir gydytojų komisijos užfiksuotų protokolų.

Rainiai — vos išvažiavus iš miesto Varnių keliu. Miškelis, keli hektarai eglių kairėje kelio pusėje. Po karo nusi-kaltėliai miškelį iškirto, bandydami paslėpti savo baisų darbą. Žmonės dar ilgai minės atmindami savo mylimus taip baisiai nukankintus.

Kas buvo tie nukankinti žmonės?

Ūkininkai, tarnautojai, Daug Telšių amatų mokyklos moksleivių — aštuoniolikmečių, devyniolikmečių jaunuolių... Iš Telšių, Luokės, Kretingos, Rietavo, Aisėdžių, Plungės. Suimti už "kontrevoliucinę veiklą" — pas vienus rado literatūros lapelių, kitus kažkas paprasčiausiai įskundė. Dauguma neturtingi. Areštuoti 1940, 1941 metais, bet nenuteisti. Be kaltės kalti. Taip ir žuvo nesuvokę kodėl, už ką.



Kauno senamiestis iš Aleksoto pusės nepriklausomybės metais. Vytauto Didžiojo tiltą 1941 metais birželio 23 dieną susprogdino vokiečių nusigandę besitraukiantys sovietai su ant jo buvusiais savo kariais.

Devyniolikmetis moksleivis. Pilvo ir krūtinės sumušimo žymės. Abi rankos užpakaly surištos. Virš galvos kiaušo siūlės sutrūkusios. Matuoklis laisvai eina per visą kaukuolę, smegenys sumaišyti.

Ūkininko sūnus. Visas galvos kiaušas deformuotas. Smegenys ištiškę. Apatinis žandikaulis sutriuškintas. Lyties organai sumušti, kraujas išsiliejęs.

Šalia brolio, Plungės gimnazistas. Raudodamas atpažino vaikus tėvas.

Dvidešimties metų vaistietis. Abiejų kojų sumušimo žymės. Lyties organas sumuštas, kraujas išsiliejęs. Smakras priverstas prie kaklo, pažabotas raiščiu, liežuvis iškištas, apatinis žandikaulis nuverstas žemyn, kairioji akis atdara. Smegenys bėga.

Neatpažintas. Galvos kiaušas ir veidas deformuoti. Liežuvis nupjautas. Lytiniai organai sumušti buku daiktu su dideliu kraujo išsiliejimu.

Ir taip toliau.

Visi septyniasdešimt trys. Šitaip.

Beveik visiems sukežinti lyties organai. Darbavosi durtuvais, dalbomis, kirviais ir kt.

1942 metais telšiečiai išleido knygėlę "Žemaičių kankiniai". Ten užfiksuoti liudytojų parodymai, medikų ekspertės dokumentai.

Taip dabar jau rašo Vilniuje leidžiamas "Gimtas Kraštas". Iš ten ir pasisemta tokių šiurpių žinių.

V. V.

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V. ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ

## KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS

1985 metų rugpiūčio 25 dieną São Paule įsisteigė KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS (KKF) — FUNDO CULTURAL CASIMIRIANO. Fondui pradžią sudarė Kazimierinių Metų Ruošos komiteto pirmininko, kun. Pr. Gavėno, įnašas — Cr.1.000,000.

Fondo tikslas — KKF-das turi tikslą sudaryti finansinę paramą lietuviškam kultūriniam veikimui, ypač spaudos, mokyklų ir, ben drai, jaunimo reikalams.

Fondo kapitalas — KKF-do kapitalą sudaro laisvas tautiečių bei kitų tautiečių įnašas, palikimai, tam tikslui renkamos aukos.

Kapitalas lieka nejudomas; tik kapitalo uždarbis galės būti panaudotas aukščiau numatytiems tikslams.

Fondo administravimas — KKF-dą globo, valdys ir administruos šv. Kazimiero parapijos atsakingi ir teisėti pareigūnai.

Fondo likvidacija — Jei užsibaigtų ir pranyktų numatytieji tikslai čia, Brazilijoje, KKF-do kapitalas būtų perleistas panašiais tikslais veikiančiom organizacijom kitur.

PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS IRAŠYDAMI JUOS Į KK FONDA.

Marija Stankus-Sauiaitė

## VENANCIJAUS ALIŠO RINKTINĖ

(Tęsinys iš Nr 22 (2107))

Poetas svarbias, gražias vietas pasiekia sapnu mintimis jis atkuria tobulą grožį. Tos vietos jį gaivina, užburia, tas grožis jo vaizduotę tikslina. Jos tokios stiprios, išpūdingos, kad jis jose palieka tai sielos, jo sąmonė jo vaizduotė lieka su ta vizija surištos. Jis pats sudėtin gas dainomas, bet gėlės yra pilnos, paprastos ir vientisos, ir todėl jos arti es nes. Poetas irgi yra esmę palietęs, bet jis negali prie jos, joje pasilikti, nes jam yra dar kita tikrovė. Šalia tobulos, nesikeičiančios, be laikės tikrovės, išreiškiamos gėlių atspindžiu šaltinyje, yra laikas, judesys, keitimasis, mirtis, simbolizuojami ant paminklų regimo šalto šešėlio. Poetas priklauso abiem pasauliams. Šiam regimam – kasdienybės, ir anam išvaizduojamam – amžinybės. Jo paradas būtų paskutinis sakinytis: "Jame prausėsi gėlės, kur abi tikrovės sujungiamos pačia kasdienybės gėle, poeto vaizdžio atkuriamas, ir gėlės nepaliečiamu atvaizdu ten, kur joks žodis nepasiekia

Antros dalies eilėraštis "Pavasaris" (psl. 61) tarp kitų, turi panašią temą kaip "Sugrįžau į namus" ir kai kuriuos panašius įvaizdžius: grįžimas, šaltinis, upelis, gėlė, Orchidėja yra suasmenintas gyvenimo zenitas, ji pačiame grožyje, kaip ir visas pavasario pasaulis. Šiame eilėraštyje grožis ir laimė rišami su jaunyste, kuriai praėjus, klausama: "O kur mano jaunystės dangus?" Žvilgis kančios ir ašarų aptemdomas, bet pavasario laimė vis tiek nedingusi, nors ją sunku įžiūrėti.

"Sekminių rytą" (psl. 82) eilėraštyje, trečioje dalyje, prisimenamas jaunystės įvykis. Jis buvo tiek svarbus, kad ir dabar po daugel metų, juntamas taip pat stipriai ir tyrai, kaip tąkart. Jis atnaujina poeto sielą. Nors eilėraštis yra apie praeitį, pagrindinis jausmas nėra nostalgija, bet atsinaujinimas. Paskutinis posmas parodo sielą, nusikratančią metų naštos, tą praeities veidą, taip pat metų pasiėptą vėl reginti:



*Tu šypsojaisi man, aš šypsojau tau.  
Šypsena – praviri mūsų laimės langai.  
Vis tolydžio tave, skaistus veide, matau,  
Nors jau ilgesio mariomis tu aptekai.*

Paskutiniosios knygos dalies eilėraštis "Vagalume" (psl. 139), kaip ir kiti, parodo, kad visa aplinkuma – žvaigždės, dangus ir vandenynas, kalnai, saulė ir debesys – atsispindi ir pasikartoja žmogaus sieloje. Atpažinti, ką tai reikėtų, yra sunku ir baugu, nes taip išryškėtų žmogaus jėga ir pajėgumas, žmogaus padėtis ir jo kančia. Poetas stengiasi nebijoti to supratimo ir jam surasti žodžius, bet "žmogaus dalia" yra būti ne tik

kaip dangus ar saulė, bet ir kaip lietus ar rasa kentėti, verkėti. Ekstazės ir kančios ašara yra viena ir ta pati, kaip dangus apima ir saulę, ir debesis. Jaunystėje, kada mažiau buvo patirta, gali nebūvo taip baisu, bet dabar tas supratimas tik dalimis pasiekiamas, tik iš dalies pakeliamas: Staiga nusigąsti savo širdies gilumo. Užtenka tau šviesos mažyčių vagalume, baigiasi eilėraštis. Žodynelių knygos pabaigoje "vagalume" išversta "maža liepsnelė, šviesulys kibirkštis pajėgiame didįjį savo sielos ir savo dangaus spindesį pakelti tik pamažu

Arminas, pasak A. Vaičiuliaičio cituojamo prel. P. Ragažinsko mego šiuos lietuvius poetus: Maironis, Baranauskas, Strazdas, Donelaitis (psl. 174). Jis pats rašo, iš tos kunigo-poeto tradicijos išvedamas. Jo ypatingas talentas yra vienu žvilgsniu matyti regimą ir neregimą tikrovę, ją išreiškiant vienu, dažnai žiedo simboliu. Kad už tai buvo mokama, kaip na, aišku iš eilėraščių, kuriuose jaučiamas didelis skausmas. Matyti abi tikrovės, jas laikyti širdyje ir bandyti išsakyti, neišskiriant nei vienos ir todėl nepasirenkant nei vienos, nei kitos, ir yra sielos kančia. Ir tai ne vien dėl to, kad tikrovės viena kitai priešingos, bet labiau dėl to, kad jos tokios panašios, jog, jas apėmus, sprogtų širdis.

Ališas priklauso lietuvių literatūrai, kuri vystosi ir plečiasi ne vien tais rašytojais, kurie kuria lietuviams įprastos gamtos įvaizdžiais ir jiems žinomomis aliuzijomis, bet ir tais, kurie kaip Arminas nukeliavo toliau.

## SENATVĖ

*Iš draugų, kai pažiūriu, man nedaug  
bepaliko:*

*Šaltas kapas užbėrė akis  
Ant pakrypusio kryžiaus nematy  
vainiko,  
Vien tik budi žvaigždė naktimis  
Štai aplinkui kas kartą vis daugiau  
svetimų,*

*Jie manęs ir anų nesupras  
Ir nunešim į patalą šaltą kapu  
Savo paslaptis, savo žaizdas  
Buvo laikas, oi buvo, kai tarp linksmo  
jaunimo  
Reikalingi mes buvom svečiai  
Nuo kilnių idealų, nuo drąsaus kvėpimo  
Žiebė mums iš akių spinduliai*

Maironis

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI  
MŪSU, LIETUVOS PRENUMERATA,  
tai išsityti čekį, Francisco Gavénas arba  
Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu  
paštu.

MŪSU LIETUVOS PRENUMERATA  
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V  
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.

ANGIE

GIRCKUS &amp; CIA. LTDA.

CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA

MODAS

Rua Solon, 773  
CEP 01127Fone: 221-6377  
— São Paulo — Capital

Bom Retiro

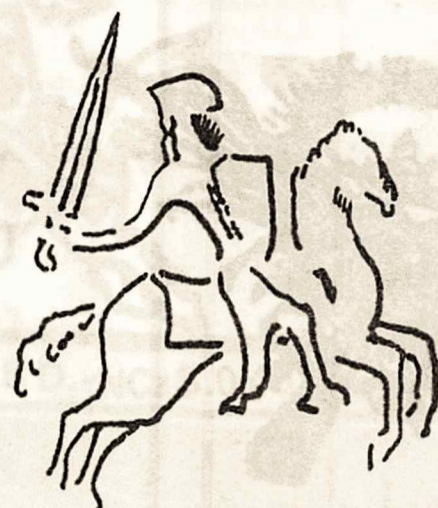
## V Y T I S

IŠ KULTŪROS BARŲ, Vilnius 1989,  
Nr. 1.

Lietuvos herbas Vytis yra vienas iš seniausių ir gražiausių valstybinių simbolių Europoje, turintis daugiau kaip 600 metų istoriją. Legendinėje Lietuvos metraščių dalyje rašoma, jog ženklą, kuriame pavaizduotas raitelis su kalaviju ant žirgo, pirmasis pradėjęs vartoti Traidenio (apie 1269-1281 m.) tėvas Narimantas. Tas raitelis reiškias valdovą, galintį kalaviju apginti savo Tėvynę. Kol kas jo vartojimo XIII a. negalima patvirtinti patikimais šaltiniais. Neabejotina tik tai, kad ženklą su raiteliu 1366 m. jau vartojo Lietuvos didysis kunigaikštis Algirdas. Po jo šį ženklą paveldėjo sūnus Jogaila, iš kurio apie 1384 m. perėmė iš šio pusbrolio Vytautas bei kiti Gediminaičiai.

Antspaudų raitelis, iš pradžių simbolizavęs patį valdovą, XIV a. pabaigoje buvo suheraldintas, t.y. įrėmintas į herbinį skydą, jam suteiktos spalvos; simbolis įgavo bendrinę prasmę. Taip atsirado Lietuvos didžiųjų kunigaikščių, o kartu ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės herbas, vėliau pavadintas Vyčio vardu.

Šarvuotas raitelis – Tėvynės gynėjas tapo neatsiejamu Lietuvos valstybingumo simboliu. Jau pirmaisiais gyvavimo dešimtmečiais jo idėjinė prasmė buvo įtvirtinta nepaliamajame kovose su Volgių ordinu ir totoriais, vėliau su turkais, švedais ir Rusijos valstybe. Jis re-



1224 m.

presentavo Lietuvą užsienio pasiuntinybėse ir sutartyse, taip pat sutinkant garbingus svečius ar vejant priešus iš krašto. Galima sakyti, jog Vyčio istorija – tai Lietuvos valstybingumo istorija.



1386 m.

1795 m. po trečiojo Lenkijos – Lietuvos valstybės padalijimo, Lietuvą prijungus prie Rusijos imperijos, jis buvo panaikintas. Tiesa, 1845 m., sudarius Vilniaus guberniją, Vytis vėl vartojamas, tačiau tik kaip gubernijos ir Vilniaus miesto herbas. Valstybės herbo statusą Vytis atgauna 1918 m., kuriantis nepriklausomai Lietuvos Respublikai, bet po 22 metų susilaukia tokio pat likimo, kaip ir prieš 145 metus.

Persitvarkymas ir atgimimas Lietuvoje privertė į daugelį dalykų pažiūrėti kitomis akimis. Su atgimstančiu gyvenimu, realaus valstybingumo idėjomis atgimsta ir istorinė Lietuvos valstybingumo bei tautinė simbolika. Norėtusi tikėtis, kad dabar jau paskutinį kartą ir visiems laikams.

Edmundas Rimša

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA  
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V  
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ



Tremiamieji.

B. Brazdžionis

## MAŽOJI MOTINA

Niekur nemini jie tavo mažo vardo,  
O esi tu, mano Motina esi.  
Niekur jie nemato tavo mažo vardo,  
O šviesi tu, mano Motina šviesi.

Įsiraškys jie tavo sodus ir sodybas.  
Ir beturtė, ir bekraitė būsi tu,  
Išvarys tave iš sodų ir sodybų,  
Liks našlaitei tik dalia kapų šaltu...

Tavo gyslom gyvas teka mano kraujas,  
Tavo skausmas – ir mana širdies zaizda.  
Mano gyslom teka tavo kraujas,  
Tavo džiaugsmas – ir mana širdies daina!  
Jei tu mirtum, aš tavam kely dar gyvas,  
Jei aš mirčiau, liktum, Motin tu gyva!  
Amžiai nešė, amžiai neš. dar tavo sielą gyva  
Tu mažoji – tu didžioji LIETUVA!

## IIª EXCURSÃO

## VILNIUS 89-2

A 1ª Excursão pela LUFTHANSA já esta na LITUANIA

## REUNIAO

– INSCRIÇÕES para IIª excursão  
no dia 1 DE JULHO(SABADO) AS 10 HS.



LOCAL:

CETEMAR, Rua 7 de Abril 342,9º an

Folhetos, Inscrições, informações:

Tel: 258-5955 Sr. Vignola ou

241-2831 Sr. Alexandre

# MŪSŲ ŽINIOS

## PARAMA LAIKRAŠČIUI

Siųsdamas solidarumo mokestį BLB-  
nei už save (ir už sūnų) ir Brazilijos Lie-  
tuvų Fondui, p. Klemensas Jūra pridė-  
jo NCz. 20,00 ir MŪSŲ LIETUVAI.

Už paramą gili padėka. – ML adm.

## BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Solidarumo mokestis 1989 m. gegu-  
žės mėn

Vakarinio kurso mokiniai . . . NCz.21,00  
Endrikas Guzikauskas . . . . . NCz. 5,00

## BRAZILIJOS LIETUVIŲ FONDAS

1989 m. gegužės mėn.

Magd. Vinkšnaitienė –

Dramos mėgėjų auka . . . . . NCz.76,50  
Petras V. Bareišis . . . . . NCz.50,00  
Vincas Kliukas . . . . . NCz. 5,00  
Klemensas Jūra . . . . . NCz.40,00

NB: Aukotojų patogumui pranešame:  
Brazilijos Lietuvių FONDO "conta"  
yra 6701004-3 Poupança Bradesco V.  
Zelina, Praça Republica Lituana.

Brazilijos Lietuvių BENDRUOMENĖS  
'conta' yra 101.076-0 União de Ban-  
cos V. Zelina, Praça Republica Lituana,  
V Zelina.

Įnašą galima įdėti į betkokį banką  
vienos ar kitos institucijos sąskaitos  
(“conta”) numeriu.

B.L.B-nės ir B.L.F. išdininkas

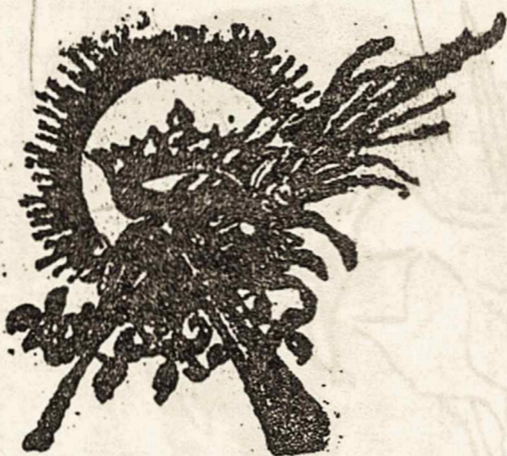
## KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS

42. Jonas Tatarūnas (tėvas) sūnaus a.a.  
Jono atm. . . . . NCz.50,00

### UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Alberto GREIČIUS . . . . . NCz.10,00  
Magdalena JURGELEVI-  
ČIENĖ . . . . . NCz. 8,00  
Karolis GAIDYS . . . . . NCz.50,00  
Vladas STULGAITIS . . . . . NCz. 9,00  
Aleksandras VALAVIČIUS . . . . . NCz.20,00  
Victor SADZEVIČIUS . . . . . NCz. 8,00  
Petras V. BAREIŠIS . . . . . NCz.20,00  
Jonas PETRIKAS . . . . . NCz.15,00  
Maré JOVAIŠIENĖ . . . . . NCz.10,00  
Petronėlė NAKVAZAS . . . . . NCz.50,00  
Ana SIDARAVIČIUS . . . . . NCz.10,00  
Zosė BLAŠKIENĖ . . . . . NCz.15,00  
Nelson Fr.SATKŪNAS . . . . . NCz.24,00  
Pranas SATKŪNAS . . . . . NCz.16,00

**PARDUODAME**  
**AUTOMOBILIAMS**  
**LIPINĖLIUS**  
**VĒLIAVĒLES**  
**ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ**



# MIŠIOS

už a. a. PRELATA PIJŲ RAGAŽINSKA

mirties metinių proga

bus atlaikytos birželio 18 dieną, sekmadienį  
11 val. šv. Juozapo parapijos bažnyčioje, V  
Zelinoj

Visi prašomi dalyvauti

## BIRŽELIO 11 D.

Brazilų tautos ir São Paulo Arkivyskupijos

# Maldos diena už Lietuvą

ir už kitas šalis, kur laisvė savo tikėjimo išpažinimui yra varžoma.

18 val. Katedroj MIŠIOS,

kurias laikys São Paulo kardinolas Dom Paulo E. Arns,

koncelebruojant kard. Willibrands, iš Vatikano

Giedos jungtinis lietuvių choras.

Parodykim pasauliui, kad LIETUVA GYVA.

Pasakykim pasauliui, ko LIETUVA NORI.

Dalyvaukime visi. Kas gali – tautiniais rūbais.

## STIPENDIJOS VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Gauta žinia telefonu iš JAV-bių, kad  
Anai Paulai Tatarūnaitei ir Elizabetei  
Jurčiukonytei buvo paskirtos stipendijos  
mokyti Vasario 16-sios gimnazijoje.  
Taip pat pranešta, kad buvo paskirta  
parama "KALBĖK LIETUVIŠKAI"  
neaktyvaizdiniam Lietuvių kalbos kursui.

## "PRIEDO" ŽINIOS

Kadangi šią savaitę ML priedas neišeina,  
nes turi išleisti lankstinuką, skleistiną ka-  
tedroj, todėl čia perduodamos jaunimo  
įteiktos žinios.

## FESTA DAS NAÇÕES

A festa das Nações, realizada todo ano no Pavi-  
lhão da Bienal do Ibirapuera, já tem a sua organiza-  
ção encaminhada. A festa iniciará no dia 22 de ju-

nho (quinta-feira). O "stand" da Lituânia já come-  
ça a ser preparado e promete que nesse ano, a si-  
tuaçao de nova politica na Lituânia vai ser enfoca-  
da. Os casais para os desfiles em roupas típicas já  
estão escolhidos: representando as crianças, Adria-  
na Bendoraitis Machado, Paulo Butrimavičius, Ka-  
ren Šimonis Leyton e Tomas Butrimavičius; os jo-  
vens, Carla Gabriela Grigonis, Paulo Miguel Bane-  
vičius, Juliana Helena Grigonis e Orlando Daniel  
Filho; e finalmente, os veteranos Lucia e Pio Butri-  
mavičius.

## NOTÍCIAS DO NEMUNAS

O grupo de dança folclórica Nemunas Ansam-  
blis vai se apresentar no próximo dia 10, no Clube  
Alemão, Rua do Triunfo, 1213 às 20:00 horas. O  
grupo dançará músicas do seu repertório e no final  
da apresentação ensinará alguns passos para os pre-  
sentes na festa. Os interessados devem comprar  
bilhetes na porta do clube.

• Kas bėga nuo lietuviškos spau-  
dos, bėga nuo savo tautos

**ŽODYNAS**  
**DICIONÁRIO**  
**PORTUGUÊS LITUANO**  
**LITUANO PORTUGUÊS**  
SEGUNDA EDIÇÃO  
**MŪSŲ LIETUVA**